

Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος - Ὁ Ἐκκλησιασμός Mtakatifu John Chrysostom - Kanisa

Ἀπὸ τὸ βιβλιάριο: «Φωνὴ τῶν Πατέρων», Kutoka kwa kijitabu: "Sauti ya Mababa",

Ἔκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλητοῦ. Ὠρωπὸς Ἀττικῆς 2005 Μh. Monasteri Takatifu ya Parakletos. Ὠρωπὸς Attica 2005

Λιμάνια πνευματικὰ οἱ ναοὶ Mahekalu ni bandari za kiroho

Μὲ λιμάνια μέσα στὸ πέλαγος μοιάζουν οἱ ναοί, ποὺ ὁ Θεὸς ἐγκατέστησε στὶς πόλεις· πνευματικὰ λιμάνια, ὅπου βρίσκουμε ἀπερίγραπτη ψυχικὴ ἡρεμία ὅσοι σ' αὐτὰ καταφεύγουμε, ζαλισμένοι ἀπὸ τὴν κοσμικὴ τὺρβη. Κι ὅπως ἀκριβῶς ἓνα ἀπάνεμο κι ἀκύμαντο λιμάνι προσφέρει ἀσφάλεια στὰ ἀραγμένα πλοῖα, ἔτσι καὶ ὁ ναὸς σώζει ἀπὸ τὴν τρικυμία τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν ὅσους σ' αὐτὸν προστρέχουν καὶ ἀξιῶναι τοὺς πιστοὺς νὰ στέκονται μὲ ἀσφάλεια καὶ ν' ἀκοῦνε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ γαλήνη πολλή. Mahekalu, ambayo Mungu aliyaweka katika miji, ni kama bandari za baharini; bandari za kiroho, ambapo tunapata amani ya akili isiyoelezeka, wale wanaokimbilia ndani yake, wana kizunguzungu kutokana na machafuko ya ulimwengu. Na kama vile bandari isiyo na upepo na isiyo na utulivu inavyotoa usalama kwa meli zilizovunjika, vivyo hivyo hekalu huokoa kutoka kwa dhoruba ya wasiwasi wa maisha wale wanaoigeukia na kuwataka waamini kusimama kwa usalama na kusikiliza neno la Mungu kwa amani nyingi.

Ὁ ναὸς εἶναι θεμέλιο τῆς ἀρετῆς καὶ σχολεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Πάτησε στὰ πρόθυρά του μόνο, ὅποιαδήποτε ὥρα, κι ἀμέσως θὰ ξεχάσεις τὶς καθημερινὲς φροντίδες. Πέρασε μέσα, καὶ μία αὔρα πνευματικὴ θὰ περικυκλώσει τὴν ψυχὴ σου. Αὐτὴ ἡ ἡσυχία προξενεῖ δέος καὶ διδάσκει τὴ χριστιανικὴ ζωὴ· ἀνορθώνει τὸ φρόνημα καὶ δὲν σὲ ἀφήνει νὰ θυμᾶσαι τὰ παρόντα· σὲ μεταφέρει ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό. Κι ἂν τόσο μεγάλο εἶναι τὸ κέρδος ὅταν δὲν γίνεται λατρευτικὴ σύναξη, σκέψου, ὅταν τελεῖται ἡ λειτουργία καὶ οἱ προφῆτες διδάσκουν, οἱ ἀπόστολοι κηρύσσουν τὸ Εὐαγγέλιο, ὁ Χριστὸς βρίσκεται ἀνάμεσα στοὺς πιστοὺς, ὁ Θεὸς Πατέρας δέχεται τὴν τελοῦμενη θυσία, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα χορηγεῖ τὴ δική Του ἀγαλλίαση, τότε λοιπόν, μὲ πόση ὠφέλεια πλημμυρισμένοι δὲν φεύγουν ἀπὸ τὸ ναὸ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι; Hekalu ni msingi wa wema na shule ya maisha ya kiroho. Hatua tu juu ya kizingiti chake, wakati wowote, na utasahau mara moja kuhusu huduma za kila siku. Pitia, na aura ya kiroho itazunguka nafsi yako. Utulivu huu unatia mshangao na kufundisha maisha ya Kikristo; unanyoosha akili na haukuruhusu kukumbuka wakati uliopo; unakusafirisha kutoka duniani hadi mbinguni. Na ikiwa faida ni kubwa sana wakati hakuna kusanyiko la ibada, fikiria, Liturujia inapomalizika na manabii wanafundisha, mitume wanahubiri Injili, Kristo yuko kati ya waaminifu, Mungu Baba anapokea dhabihu iliyokamilishwa, Roho Mtakatifu hutoa furaha yake mwenyewe, basi, kwa faida gani waenda-kanisa hawaachii hekalu likiwa limefurika?

Στὴν ἐκκλησία συντηρεῖται ἡ χαρὰ ὅσων χαίρονται· στὴν ἐκκλησία βρίσκεται ἡ εὐθυμία τῶν πικραμένων, ἡ εὐφροσύνη τῶν λυπημένων, ἡ ἀναψυχὴ τῶν βασανισμένων, ἡ ἀνάπαυση τῶν κουρασμένων. Γιατί ὁ Χριστὸς λέει: «Ἐλᾶτε σ' ἐμένα ὅλοι ὅσοι εἴστε κουρασμένοι καὶ φορτωμένοι μὲ προβλήματα, κι ἐγὼ θὰ σᾶς ἀναπαύσω» (Ματθ. 11:28). Τί πιὸ ποθητὸ ἀπ' αὐτὴ τὴ φωνή; Τί πιὸ γλυκὸ ἀπὸ τούτῃ τὴν πρόσκληση; Σὲ συμπόσιο σὲ καλεῖ ὁ Κύριος, ὅταν σὲ προσκαλεῖ στὴν ἐκκλησία· σὲ ἀνάπαυση ἀπὸ τοὺς κόπους σὲ παρακινεῖ· σὲ ἀνακούφιση ἀπὸ τὶς ὁδύνες σὲ μεταφέρει. Γιατί σὲ ξαλαφρώνει ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτημάτων. Μὲ τὴν πνευματικὴ ἀπόλαυση θεραπεύει τὴ στενοχώρια καὶ μὲ τὴ χαρὰ τὴ λύπη.

Katika kanisa furaha ya wale wanaofurahi huhifadhiwa; katika kanisa kuna furaha ya uchungu, furaha ya huzuni, wengine wanaoteswa, wengine waliochoka. Kwa sababu Kristo anasema: "Njooni kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na matatizo, nami nitawapumzisha" (Mt. 11:28). Ni nini kinachohitajika zaidi kuliko sauti hii? Ni nini kinachoweza kuwa kitamu kuliko mwaliko huu? Bwana anakualika kwa karamu, anapokualika kanisani; kupumzika kutoka kwa taabu anakuhimiza; kupata

kitulizo cha mateso anakusafirisha. Kwa sababu inakuondolea mzigo wa madhambi. Yeye huponya dhiki kwa furaha ya kiroho na huzuni kwa furaha.

Γιατί δὲν ἐκκλησιάζεσαι; Kwa nini huendi kanisani?

Παρ' ὅλα αὐτά, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔρχονται στὴν ἐκκλησία. Τί θλιβερό! Στοὺς χοροὺς καὶ στὶς διασκεδάσεις τρέχουμε πρόθυμα. Τὶς ἀνοησίες τῶν τραγουδιστῶν τὶς ἀκοῦμε μὲ εὐχαρίστηση. Τὶς αἰσχρολογίες τῶν ἡθοποιῶν τὶς ἀπολαμβάνουμε γιὰ ὥρες, δίχως νὰ βαριόμαστε. Καὶ μόνο ὅταν μιλάει ὁ Θεός, χασμουριόμαστε, ξυνόμαστε καὶ ζαλιζόμαστε. Μὰ καὶ στὰ ἵπποδρόμια, μολονότι δὲν ὑπάρχει στέγη γιὰ νὰ προστατεύει τοὺς θεατὲς ἀπὸ τὴ βροχή, τρέχουν οἱ περισσότεροι σὰν μανιακοί, ἀκόμα κι ὅταν βρέχει ραγδαῖα, ἀκόμα κι ὅταν ὁ ἄνεμος σηκώνει τὰ πάντα. Δὲν λογαριάζουν οὔτε τὴν κακοκαιρία οὔτε τὸ κρύο οὔτε τὴν ἀπόσταση. Τίποτα δὲν τοὺς κρατάει στὰ σπίτια τους. Ὅταν, ὅμως, πρόκειται νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία, τότε καὶ τὸ ψιλόβροχο τοὺς γίνεται ἐμπόδιο. Κι ἂν τοὺς ρωτήσεις, ποῖος εἶναι ὁ Ἀμὼς ἢ ὁ Ὁβδιού, πόσοι εἶναι οἱ προφῆτες ἢ οἱ ἀπόστολοι, δὲν μποροῦν ν' ἀνοίξουν τὸ στόμα τους. Γιὰ τ' ἄλογα, ὅμως, τοὺς τραγουδιστὰς καὶ τοὺς ἡθοποιούς μποροῦν σὲ πληροφωρῆσουν μὲ κάθε λεπτομέρεια. Εἶναι κατάσταση αὕτη;

Pamoja na hayo yote, ni wachache wanaokuja kanisani. Inasikitisha sana! Tunakimbia kwa hiari kwenye dansi na burudani. Tunasikiliza upuuzi wa waimbaji kwa raha. Tunafurahia mambo machafu ya waigizaji kwa saa nyingi, bila kuchoka. Na Mungu anapozungumza tu, tunapiga miayo, tunakuna na kupata kizunguzungu. Lakini pia kwenye viwanja vya mbio za magari japo hakuna paa la kuwakinga watazamaji dhidi ya mvua, wengi wao hukimbia mithili ya vichaa, hata mvua kubwa ikinyesha, hata upepo ukiinua kila kitu. Hawazingatii hali mbaya ya hewa, baridi, au umbali. Hakuna kinachowaweka kwenye nyumba zao. Hata hivyo, wanapokaribia kwenda kanisani, basi hata mvua nyepesi huwa kikwazo. Na ukiwauliza Amos au Ovid ni nani, kuna manabii au mitume wangapi hawawezi kufungua vinywa vyao. Kwa farasi, hata hivyo, waimbaji na waigizaji wanaweza kukujulisha kwa kila undani. Je, hii ni hali?

Γιορτάζουμε μνήμες ἁγίων, καὶ σχεδὸν κανένας δὲν παρουσιάζεται στὸ ναό. Φαίνεται πὼς ἡ ἀπόσταση παρασύρει τοὺς χριστιανοὺς στὴν ἀμέλεια· ἢ μᾶλλον ὄχι ἡ ἀπόσταση, ἀλλὰ ἡ ἀμέλεια μόνο τοὺς ἐμποδίζει. Γιατί, ὅπως τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ ἐμποδίσει αὐτὸν ποὺ ἔχει ἀγαθὴ προαίρεση καὶ ζῆλο νὰ κάνει κάτι, ἔτσι καὶ τὸν ἀμελῆ, τὸν ῥάθυμο καὶ ἀναβλητικὸ ὅλα μποροῦν νὰ τὸν ἐμποδίσουν.

Tunasherehekea kumbukumbu za watakatifu, na karibu hakuna mtu anayejitokeza hekaluni. Inaonekana kwamba ukengeufu unawaongoza Wakristo kwenye uzembe; au labda sio ukengeufu, lakini uzembe tu ndio unawazuia. Kwa sababu, kama vile hakuna kitu kinachoweza kumzuia mtu ambaye ana nia njema na bidii ya kufanya jambo fulani, vivyo hivyo na mzembe, mwepesi wa hasira na mwenye kuahirisha mambo, kila kitu kinaweza kumzuia.

Οἱ μάρτυρες ἔχυσαν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν Ἀλήθεια, κι ἐσύ λογαριάζεις μία τόσο μικρὴ ἀπόσταση; Ἐκεῖνοι θυσίασαν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὸ Χριστό, κι ἐσύ δὲν θέλεις οὔτε λίγο νὰ κοπιάσεις; Ὁ Κύριος πέθανε γιὰ χάρη σου, κι ἐσύ τὸν περιφρονεῖς; Γιορτάζουμε μνήμες ἁγίων, κι ἐσύ βαριέσαι νὰ ἔρθεις στὸ ναό, προτιμώντας νὰ κάθεσαι στὸ σπίτι σου; Καὶ ὅμως, πρέπει νὰ ἔρθεις, γιὰ νὰ δεῖς τὸ διάβολο νὰ νικιέται, τὸν ἅγιο νὰ νικάει, τὸ Θεὸ νὰ δοξάζεται καὶ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ θριαμβεύει.

Mashahidi walimwaga damu yao kwa ajili ya Haki, na mnahesabu umbali mdogo namna hii? Walitoa maisha yao kwa ajili ya Kristo, na hutaki kufanya kazi hata kidogo? Bwana alikufa kwa ajili yako, na wewe unamdharau? Tunasherehekea kumbukumbu za watakatifu, na umechoka kuja hekaluni, ukipendelea kuketi nyumbani? Na bado, lazima uje kuona shetani ameshindwa, mtakatifu ameshindwa, Mungu ametukuzwa na Kanisa likishinda.

«Μὰ εἶμαι ἁμαρτωλός», λές, «καὶ δὲν τολμῶ ν' ἀντικρύσω τὸν ἅγιο». Ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶσαι ἁμαρτωλός, ἔλα ἐδῶ, γιὰ νὰ γίνεις δίκαιος. Ἡ μήπως δὲν γνωρίζεις, ὅτι καὶ αὐτοὶ ποὺ στέκονται μπροστὰ στὸ ἱερὸ θυσιαστήριο, ἔχουν διαπράξει ἁμαρτίες; Γι' αὐτὸ οἰκονόμησε ὁ Θεός νὰ ὑποφέρουν καὶ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ κάποια πάθη, ὥστε νὰ

κατανοοῦν τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία καὶ νὰ συγχωροῦν τοὺς ἄλλους.

"Lakini mimi ni mwenye dhambi", unasema, "na sithubutu kukutana na mtakatifu". Hasa kwa sababu wewe ni mwenye dhambi, njoo hapa ili uwe mwenye haki. Je, hamjui kwamba hata wale wanaosimama mbele ya madhabahu takatifu wamefanya dhambi? Ndiyo maana Mungu aliwaruhusu makuhani kuteseka kutokana na tamaa fulani, ili waweze kuelewa udhaifu wa kibinadamu na kuwasamehe wengine.

«Ἀφοῦ, ὅμως, δὲν τήρησα ὅσα ἄκουσα στὴν ἐκκλησία», θὰ μοῦ πεῖ κάποιος, «πῶς μπορῶ νὰ ἔρθω πάλι;». "Ἐλα νὰ ξανακούσεις τὸν θεῖο λόγο. Καὶ προσπάθησε τώρα νὰ τὸν ἐφαρμόσεις. Ἄν βάλεις φάρμακο πάνω στὸ τραῦμα σου καὶ δὲν τὸ ἐπουλώσει τὴν ἴδια μέρα, δὲν θὰ ξαναβάλεις καὶ τὴν ἐπόμενη; Ἄν ὁ ξυλοκόπος, ποὺ θέλει νὰ κόψει μία βελανιδιά, δὲν κατορθώσει νὰ τὴ ρίξει μὲ τὴν πρώτη τσεκουριά, δὲν τὴ χτυπάει καὶ δευτέρη καὶ πέμπτη καὶ δέκατη φορά; Κάνε κι ἐσύ τὸ ἴδιο.

"Hata hivyo, kwa kuwa sikutii yale niliyoyasikia kanisani", mtu ataniambia, "naweza je kuja tena?". Njoo usikie neno la Mungu tena. Na sasa jaribu kuitumia. Je, ukiweka dawa kwenye kidonda chako na kisipone siku hiyo hiyo, si utaiweka tena siku inayofuata? Ikiwa mtema kuni, anayetaka kukata mwaloni, hatafanikiwa kuukata kwa shoka la kwanza, je, yeye pia haupigi mara ya pili na ya tano na ya kumi? Fanya vivyo hivyo.

Ἀλλά, θὰ μοῦ πεῖς, σ' ἐμποδίζουν νὰ ἐκκλησιαστεῖς ἢ φτώχεια καὶ ἢ ἀνάγκη νὰ ἐργαστεῖς. Ὅμως δὲν εἶναι εὐλογία καὶ τούτη ἢ πρόφαση. Ἐφ'τὰ μέρες ἔχει ἢ ἐβδομάδα. Αὐτὲς τὶς ἐφ'τὰ μέρες τὶς μοιράστηκε ὁ θεὸς μαζί μας. Καὶ σ' ἐμᾶς ἔδωσε ἕξι, ἐνῶ γιὰ τὸν ἑαυτό Του ἄφησε μία. Αὕτῃ τῇ μοναδικῇ μέρᾳ, λοιπόν, δὲν δέχεσαι νὰ σταματήσεις τὶς ἐργασίες;

Lakini, utaniambia, umaskini na hitaji la kufanya kazi vinakuzuia kujiunga na kanisa. Hata hivyo, hata kisingizio hiki hakikubaliki. Wiki ina siku saba. Mungu alitushirikisha siku hizi saba. Na akatupa sita, na akajiachia moja. Kwa hivyo, katika siku hii ya kipekee, hukubali kuacha kufanya kazi?

Καὶ γιατί λέω γιὰ ὁλόκληρη μέρα; Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε στὴν περίπτωση τῆς ἐλεημοσύνης ἢ χήρα του Εὐαγγελίου, τὸ ἴδιο κάνε κι ἐσύ στὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς μιᾶς μέρας. Ἐδωσε ἐκεῖνη δυὸ λεπτά καὶ πῆρε πολλή χάρη ἀπὸ τὸ θεό. Δάνεισε κι ἐσύ δυὸ ὥρες στὸ θεό, πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησία, καὶ θὰ φέρεις στὸ σπίτι σου κέρδη ἀμέτρητων ἡμερῶν. Ἄν ὅμως δὲν δέχεσαι νὰ κάνεις κάτι τέτοιο, σκέψου μήπως μ' αὕτῃ σου τῇ στάσει χάσεις κόπους πολλῶν ἐτῶν. Γιατί ὁ θεός, ὅταν περιφρονεῖται, γνωρίζει νὰ σκορπίζει τὰ χρήματα ποὺ συγκεντρώνεις μὲ τὴν ἐργασία τῆς Κυριακῆς.

Na kwa nini nasema kwa siku nzima? Kile mjane wa Injili alifanya katika kutoa sadaka, fanya vivyo hivyo katika siku hii moja. Alitoa dakika hizo mbili na kupata neema nyingi kutoka kwa Mungu. Mkope Mungu masaa mawili kwa kwenda kanisani, na utaleta nyumbani kwako faida ya siku zisizohesabika. Walakini, ikiwa haukubali kufanya kitu kama hiki, fikiria ikiwa kwa mtazamo huu utapoteza juhudi za miaka mingi. Kwa sababu Mungu, akidharauliwa, anajua jinsi ya kutawanya pesa unayokusanya kwa kazi ya Jumapili.

Μὰ κι ἂν ἀκόμα ἔβρισκες ὁλόκληρο θησαυροφυλάκιο γεμάτο ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἐξ αἰτίας του ἀπουσίαζες ἀπὸ τὸ ναό, θὰ ἦταν πολὺ μεγαλύτερη ἢ ζημιὰ σου· καὶ τόσο μεγαλύτερη, ὅσο ἀνώτερα εἶναι τὰ πνευματικὰ ἀπὸ τὰ ὑλικά. Γιατί τὰ ὑλικά πράγματα, κι ἂν ἀκόμα εἶναι πολλὰ καὶ τρέχουν ἄφθονα ἀπὸ παντοῦ, δὲν τὰ παίρνουμε στὴν ἄλλη ζωὴ, δὲν μεταφέρονται μαζί μας στὸν οὐρανό, δὲν παρουσιάζονται στὸ φοβερό ἐκεῖνο βῆμα τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ πολλὲς φορές, καὶ πρὶν ἀκόμα πεθάνουμε, μᾶς ἐγκαταλείπουν. Ἀντίθετα, ὁ πνευματικὸς θησαυρός ποὺ ἀποκτοῦμε στὴν ἐκκλησία, εἶναι κτῆμα ἀναφαίρετο καὶ μᾶς ἀκολουθεῖ παντοῦ.

Lakini hata kama bado ungekuta hazina yote imejaa dhahabu na kwa sababu hiyo haukuwepo hekaluni, uharibifu wako ungekuwa mkubwa zaidi; na kubwa zaidi, juu ya kiroho kuliko nyenzo. Kwa sababu vitu vya kimwili, hata vikiwa vingi na vinatiririka kwa wingi kutoka kila mahali, hatuvipeleki kwenye maisha yajayo, havisafirishwi pamoja nasi hadi mbinguni, havitolewi katika hatua hiyo ya ajabu ya Bwana. Lakini mara nyingi, hata kabla hatujafa, hutuacha. Kinyume chake, hazina ya

kiroho tunayopata katika kanisa ni mali isiyoweza kuondolewa na inatufuata kila mahali.

«Ναί, ἀλλὰ μπορῶ», λέει κάποιος ἄλλος, «νὰ προσευχηθῶ καὶ στὸ σπίτι μου». Ἀπατᾷς τὸν ἑαυτὸ σου, ἄνθρωπε. Βεβαίως, εἶναι δυνατόν νὰ προσευχηθεῖς καὶ στὸ σπίτι σου· εἶναι ἀδύνατον ὅμως νὰ προσευχηθεῖς ἔτσι, ὅπως προσεύχεσαι στὴν ἐκκλησία, ὅπου ὑπάρχει τὸ πλῆθος τῶν πατέρων καὶ ὅπου ὁμόφωνη κραυγὴ ἱκεσίας ἀναπέμπεται στὸ Θεό. Δὲν σὲ ἀκούει τόσο πολὺ ὁ Κύριος ὅταν τὸν παρακαλεῖς μόνος σου, ὅσο ὅταν τὸν παρακαλεῖς ἐνωμένος μὲ τοὺς ἀδελφούς σου. Γιατὶ στὴν ἐκκλησία ὑπάρχουν περισσότερες πνευματικὲς προϋποθέσεις ἀπ’ ὅσες στὸ σπίτι. Ὑπάρχουν ἡ ὁμόνοια, ἡ συμφωνία τῶν πιστῶν, ὁ σύνδεσμος τῆς ἀγάπης, οἱ εὐχὲς τῶν ἱερέων. Γι’ αὐτό, ἄλλωστε, οἱ ἱερεῖς προΐστανται τῶν ἀκολουθιῶν· γιὰ νὰ ἐνισχύονται μὲ τὶς δυνατότερες εὐχὲς τοὺς οἱ ἀσθενέστερες εὐχὲς τοῦ λαοῦ, κι ἔτσι ὅλες μαζὶ ν’ ἀνεβαίνουν στὸν οὐρανό.

"Ndiyo, lakini ninaweza," anasema mtu mwingine, "pia kuomba nyumbani." Unajidanganya jamani. Bila shaka, inawezekana kusali nyumbani kwako, lakini haiwezekani kuomba kama vile unavyosali kanisani, ambako kuna umati wa akina baba na ambapo kilio kimoja cha maombi kinaelekezwa kwa Mungu. Bwana hakisikii sana unapomwomba yeye peke yake, kama unapomwomba pamoja na ndugu zako. Kwa sababu kanisani kuna hali nyingi za kiroho kuliko nyumbani. Kuna umoja, mapatano ya waamini, kifungo cha upendo, matakwa ya mapadre. Hii ndiyo sababu, hata hivyo, makuhani husimamia ibada, ili kwamba matakwa ya watu dhaifu yaimarishwe kwa matakwa ya nguvu, ili wote wapande mbinguni pamoja.

Ὅταν προσευχόμαστε ὁ καθένας χωριστά, εἴμαστε ἀνίσχυροί· ὅταν ὅμως συγκεντρωνόμαστε ὅλοι μαζὶ, τότε γινόμαστε πρὶν δυνατόι καὶ ἐλκύουμε σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ τὴν εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ. Κάποτε ὁ ἀπόστολος Πέτρος βρισκόταν ἀλυσσοδεμένος στὴ φυλακή.

Ἐγινε ὅμως θερμὴ προσευχὴ ἀπὸ τοὺς συναγμένους πιστούς, κι ἀμέσως ἐλευθερώθηκε. Τί θὰ μποροῦσε, ἐπομένως, νὰ εἶναι πρὶν δυνατό ἀπὸ τὴν κοινὴ προσευχή, ποῦ ὠφέλησε κι αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς στύλους τῆς Ἐκκλησίας;

Tunapoomba kila mmoja wetu, hatuna nguvu, lakini tunapokusanyika sote, ndipo tunakuwa na nguvu na kuvutia huruma ya Mungu kwa kiwango kikubwa zaidi. Wakati fulani mtume Petro alifungwa minyororo gerezani. Hata hivyo, sala ya bidii ilitolewa na waumini waliokusanyika, na akaachiliwa mara moja. Kwa hiyo, ni nini kingeweza kuwa na nguvu zaidi kuliko sala ya kawaida, ambayo pia ilinufaisha nguzo za Kanisa?

Ἡ προσέλευσή μας στὸ ναὸ Kufika kwetu hekaluni

Σᾶς παρακαλῶ, λοιπόν, καὶ σᾶς ἱκετεύω, ᾶς προτιμᾶτε ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἀσχολία καὶ φροντίδα τὸν ἐκκλησιασμό. Ἄς τρέχουμε πρόθυμα, ὅπου κι ἂν βρισκόμαστε, στὴν ἐκκλησία.

Ninakusihhi, kwa hiyo, na ninakusihhi, kupendelea kuhudhuria kanisa kuliko kazi nyingine yoyote na utunzaji. Tunakimbia kwa hiari, popote tulipo, hadi kanisani.

Προσέξτε, ὅμως, κανεῖς νὰ μὴν μπεῖ στὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρο, ἔχοντας βιοτικὲς φροντίδες ἢ περισπασμούς ἢ φόβους. Ἀλλὰ ἀφοῦ τ’ ἀφήσουμε ὅλα τοῦτα ἔξω, στὶς πύλες τοῦ ναοῦ, τότε ᾶς περάσουμε μέσα. Γιατὶ ἐρχόμαστε στὰ ἀνάκτορα τῶν οὐρανῶν, πατᾶμε σὲ τόπους ποὺ ἀστράφτουν.

Kuwa mwangalifu, hata hivyo, kwamba hakuna mtu anayeingia mahali hapa patakatifu, akiwa na wasiwasi wa biotic au vikwazo au hofu. Lakini baada ya kuacha haya yote nje, kwenye malango ya hekalu, basi na tuingie ndani. Kwa maana tunafika kwenye majumba ya mbinguni, tunakanyaga mahali pa kumeta.

Ἄς διώξουμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας πρῶτα-πρῶτα τὴ μνησικακία, γιὰ νὰ μὴν κατακριθοῦμε, ὅταν παρουσιαστοῦμε μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ προσευχηθοῦμε λέγοντας: «Πάτερ ἡμῶν..., ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν». Διαφορετικά, πῶς θέλεις νὰ φανεῖ ὁ Δεσπότης Χριστὸς γλυκὸς καὶ πρᾶος ἀπέναντί σου, ἀφοῦ ἐσὺ γίνεσαι στὸν συνάνθρωπό σου σκληρὸς καὶ δὲν τὸν συγχωρεῖς; Πῶς θὰ μπορέσεις νὰ ὑψώσεις τὰ χέρια σου στὸν οὐρανό; Πῶς θὰ κινήσεις τὴ γλῶσσα σου σὲ

λόγια προσευχής; Πώς θα ζητήσεις συγγνώμη; Άκόμα κι ἂν θέλει ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσει τὶς ἁμαρτίες σου, δὲν Τὸν ἀφήνεις ἐσύ, ἐπειδὴ δὲν συγχωρεῖς τὸν πλησίον σου. Kwanza kabisa, tuondoe kinyongo ndani ya nafsi zetu, ili tusije tukalaaniwa tunapokuja mbele za Mungu na kuomba tukisema: “Baba yetu..., utusamehe deni zetu, kama sisi nasi tuwasamehevyo wadeni wetu”. Vinginevyo, ungependaje Kristo Mtawala aonekane mtamu na mpole kwako, kwa kuwa wewe ni mkatili kwa mwenzako na humsamehe? Je, utaweza je kuinua mikono yako mbinguni? Je, utausogeza je ulimi wako katika maneno ya maombi? Utaombaje msamaha? Hata kama Mungu anataka kukusamehe dhambi zako, wewe humwachi, kwa sababu humsamehe jirani yako.

Ἡ ἀμφίεσή μας Vazi letu

Μὰ καὶ ἡ ἐνδυμασία μας στὸ ναὸ νὰ εἶναι καλὴ ἀπὸ κάθε πλευρά. Νὰ εἶναι κόσμια καὶ ὄχι ἐξεζητημένη. Γιατί τὸ κόσμιο εἶναι σεμνόν, ἐνῶ τὸ ἐξεζητημένο εἶναι ἄσεμνο. Lakini pia mavazi yetu katika hekalu yanapaswa kuwa mazuri kutoka kila upande. Kuwa wa kidunia na sio wa kisasa. Kwa sababu ya kidunia ni ya staha, na aliyesafishwa hana adabu.

Αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς παραγγέλλει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν λέει: «Θέλω νὰ προσεύχονται οἱ ἄνδρες σὲ κάθε τόπο, σηκώνοντας πρὸς τὸν οὐρανὸ χέρια ὅσια, χωρὶς ὀργή καὶ δισταγμὸ ὀλιγοπιστίας. Ἐπίσης καὶ οἱ γυναῖκες νὰ προσεύχονται μὲ ἀμφίεση σεμνή, στολίζοντας τὸν ἑαυτὸ τους μὲ σεμνότητα καὶ σωφροσύνη, ὄχι μὲ περίτεχνες κομμώσεις καὶ χρυσὰ κοσμήματα ἢ μαργαριτάρια ἢ ἐνδύματα πολυτελῆ, ἀλλὰ μὲ ὅ,τι ταυριάζει στὶς γυναῖκες πού λένε ὅτι σέβονται τὸ Θεό, δηλαδὴ μὲ καλὰ ἔργα» (Α΄ Τιμ. 2:8-10). Ἄν, λοιπόν, ἀπαγορεύει στὶς γυναῖκες ἐκεῖνα πού εἶναι ἀπόδειξη πλούτου, πολὺ περισσότερο ἀπαγορεύει ὅσα κινοῦν τὴν περιέργεια, ὅπως τὰ φτιασίδια, τὸ βάψιμο τῶν ματιῶν, τὸ κουνιστὸ βάδισμα, τὰ παράξενα ροῦχα καὶ τὰ παρόμοια.

Hivyo ndivyo mtume Paulo anatuagiza tufanye anaposema hivi: “Nataka wanaume wasali kila mahali, wakiinua mikono yao mbinguni katika utakatifu, bila hasira na kusitasita kwa imani haba. Vivyo hivyo, wanawake na wasali kwa mavazi ya kujisitiri, wakijipamba kwa kiasi na adabu, si kwa mitindo ya nywele ya kifahari na ya dhahabu, na lulu, na mavazi ya anasa, bali kwa iwapasavyo wanawake wasemao kwamba wanamcha Mungu, yaani, kwa matendo mema.” Tim. 2:8-10). Kwa hiyo, ikiwa anakataza kwa wanawake mambo ambayo ni ushahidi wa mali, basi zaidi sana anakataza yale yanayoamsha udadisi, kama mavazi, kupaka macho, mwendo wa kuyumba, nguo za ajabu na mingineyo.

Τί λές, γυναῖκα; Ἐρχεσαι στὸ ναὸ νὰ προσευχηθεῖς, καὶ στολίζεσαι μὲ χρυσαφικὰ καὶ χτενίζεσαι ἐπιτηδευμένα; Μήπως ἦρθες γιὰ νὰ χορέψεις; Μήπως γιὰ νὰ λάβεις μέρος σὲ γαμήλια γιορτή; Ἐκεῖ ἔχουν θέση τὰ χρυσαφικὰ καὶ οἱ πολυτέλειες. ἐδῶ δὲν χρειάζεται τίποτα ἀπ’ αὐτά. Ἦρθες νὰ παρακαλέσεις τὸ Θεό γιὰ τὶς ἁμαρτίες σου. Τί στολίζεις, λοιπόν, τὸν ἑαυτὸ σου; Αὐτὴ ἡ ἐμφάνιση δὲν εἶναι γυναῖκας πού ἱκετεύει. Πῶς μπορεῖς νὰ στενάξεις, πῶς μπορεῖς νὰ δακρύσεις, πῶς μπορεῖς νὰ προσευχηθεῖς μὲ θέρμη, ἔχοντας τέτοια ἀμφίεση; Θέλεις νὰ φαίνεσαι εὐπρεπής; Φόρεσε τὸ Χριστὸ καὶ ὄχι τὸ χρυσό. Ντύσου τὴν ἐλεημοσύνη, τὴν φιланθρωπία, τὴν σωφροσύνη, τὴν ταπεινοφροσύνη.

Αὐτὰ ἀξίζουν περισσότερο ἀπ’ ὅλο τὸ χρυσάφι. Αὐτὰ καὶ τὴν ὥραία τὴν κάνουν ὥραióτερη καὶ τὴν ἄσχημη τὴν ὁμορφαίνουν. Νὰ ξέρεις, γυναῖκα, πῶς, ὅταν στολιστεῖς πολὺ, γίνεσαι πιο αἰσχρὴ κι ἀπὸ τὴ γυμνή, γιατί ἔχεις ἀποβάλει πιά τὴν κοσμιότητα. Unasemaje, mwanamke? Je, unakuja hekaluni kuomba, na unajipamba kwa dhahabu na kufanya nywele zako kwa kujifanya? Ulikuwa kucheza? Labda kushiriki katika sherehe ya harusi? Dhahabu na anasa ni pale; hakuna hata kimoja kinachohitajika hapa. Ulikuwa kumwomba Mungu kwa ajili ya dhambi zako. Kwa hiyo unajipamba na nini? Muonekano huu sio wa mwanamke ombaomba. Unaweza je kuugua, unaliaje, unaweza je kuomba kwa bidii, ukiwa umevaa vazi la namna hiyo? Unataka kuonekana mwenye heshima? Vaa Kristo na sio dhahabu. Vaeni upendo, hisani, kiasi, unyenyekevu. Hizi ni za thamani zaidi kuliko dhahabu zote. Hizi pia hufanya mrembo kuwa mzuri zaidi na kufanya mbaya kuwa mzuri. Ujue mwanamke ukijipamba kupita kiasi unakuwa mrembo kuliko uchi maana umetupilia mbali urembo.

Προσοχή καὶ προσευχή Tahadhari na maombi

Ἀλλὰ καὶ ἡ διαγωγή μας, ὅσο βρισκόμαστε μέσα στὸ ναό, ἄς εἶναι ἡ πρέπουσα, ὅπως ἀρμόζει σὲ ἄνθρωπο ποὺ βρίσκεται μπροστὰ στὸ Θεό. Νὰ μὴν ἀσχολοῦμαστε μὲ ἄσκοπες συζητήσεις, μὰ νὰ στεκόμαστε μὲ φόβο καὶ τρόμο, μὲ προσοχή καὶ προθυμία, μὲ τὸ βλέμμα στραμμένο στὴ γῆ καὶ τὴν ψυχὴ ὑψωμένη στὸν οὐρανό.

Lakini pia tabia zetu, maadamu tuko ndani ya hekalu, iwe inafaa, impasavyo mtu aliye mbele za Mungu. Tusijihusishe na mazungumzo yasiyo na maana, bali tusimame kwa woga na woga, kwa umakini na utayari, macho yetu yakiwa yameelekezwa duniani na roho zetu zikiinuliwa mbinguni.

Γιατὶ ἔρχονται πολλοὶ στὴν ἐκκλησία, ἐπαναλαμβάνουν μηχανικὰ ψαλμούς καὶ εὐχές, καὶ φεύγουν, δίχως νὰ ξέρουν τί εἶπαν. Τὰ χεῖλη κινοῦνται, ἀλλὰ τ' αὐτιά δὲν ἀκοῦνε. Ἐσὺ δὲν ἀκοῦς τὴν προσευχή σου, καὶ θέλεις νὰ σὲ εἰσακούσει ὁ Θεός; Γονάτισα, λες· ἀλλὰ ὁ νοῦς σου πετοῦσε μακριά. Τὸ σῶμα σου ἦταν μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ ἡ ψυχὴ σου ἔξω. Τὸ στόμα ἔλεγε τὴν προσευχή καὶ ὁ νοῦς μετροῦσε τόκους, συμβόλαια, συναλλαγές, χωράφια, κτήματα, συναναστροφές μὲ φίλους. Κι ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν, γιατί ὁ διάβολος εἶναι πονηρός· ξέρει πῶς τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς κερδίζουμε πολλά, γι' αὐτὸ τότε ἐπιτίθεται μὲ μεγαλύτερη σφοδρότητα. Ἄλλες φορὲς εἴμαστε ξαπλωμένοι στὸ κρεβάτι, καὶ τίποτα δὲν σκεφτόμαστε· ἦρθαμε ὅμως στὴν ἐκκλησία νὰ προσευχηθοῦμε, καὶ ὁ διάβολος μᾶς ἔβαλε ἓνα σωρὸ λογισμούς, ὥστε καθόλου νὰ μὴν ὠφεληθοῦμε.

Kwa sababu watu wengi huja kanisani, hurudia zaburi na sala kimawazo, na kuondoka, bila kujua walichosema. Mdomo hutembea, lakini masikio hayasikii. Husikii maombi yako, na unataka Mungu akusikie? Nilipiga magoti, unasema; lakini akili yako ilikuwa ikiruka. Mwili wako ulikuwa ndani ya kanisa na roho yako nje. Kinywa kilisema sala na akili ilihesabu riba, mikataba, shughuli, uwanja, mashamba, vyama na marafiki. Na haya yote hutokea, kwa sababu shetani ni mjanja; anajua kwamba wakati wa maombi tunapata mengi, kwa hiyo anashambulia kwa ukali zaidi. Wakati mwingine tumelala kitandani na hatufikirii chochote, lakini tulikuja kanisani kuomba, na shetani alituwekea mahesabu mengi ili tusifaidike hata kidogo.

Ἄν, ἀλήθεια, ὁ Θεός σου ζητήσῃ λόγο γιὰ τὴν ἀδιαφορία ἢ καὶ τὴν ἀσέβεια ποῦ δείχνεις στίς λατρευτικὲς συνάξεις, τί θὰ κάνεις; Νά, τὴν ὥρα ποῦ Αὐτὸς σοῦ μιλάει, ἐσὺ, ἀντὶ νὰ προσεύχῃσαι, ἔχεις πιάσει κουβέντα μὲ τὸν διπλανό σου γιὰ πράγματα ἀνώφελα. Καὶ ὅλα τ' ἄλλα ἁμαρτήματά μας ἂν παραβλέψῃ ὁ Θεός, τοῦτο φτάνει γιὰ νὰ στερηθοῦμε τὴ σωτηρία. Μὴν τὸ θεωρεῖς μικρὸ παράπτωμα. Γιὰ νὰ καταλάβεις, τὴ βαρύτητά του, σκέψου τί γίνεται στὴν ἀνάλογη περίπτωση τῶν ἀνθρώπων. Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι συζητᾷς μ' ἓνα ἐπίσημο πρόσωπο ἢ μ' ἓναν ἐγκάρδιο φίλο σου. Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος σοῦ μιλάει, ἐσὺ γυρίζεις ἀδιάφορα τὸ κεφάλι σου καὶ ἀρχίζεις νὰ κουβεντιάζεις μὲ κάποιον ἄλλο. Δὲν θὰ προσβληθεῖ ὁ συνομιλητής σου ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπρέπειά σου; Δὲν θὰ θυμώσει; Δὲν θὰ σοῦ ζητήσῃ τὸ λόγο;

Kwa kweli, ikiwa Mungu anakuuliza sababu ya kutojali au hata kutostahi kwako katika mikusanyiko ya kidini, utafanya nini? Ndiyo, wakati anazungumza na wewe, wewe, badala ya kuomba, umeingia katika mazungumzo na jirani yako kuhusu mambo yasiyofaa. Na ikiwa Mungu hupuuza dhambi zetu nyingine zote, hii inatosha kutunyima wokovu. Usichukulie kuwa ni kosa dogo. Ili kuelewa uzito wake, fikiria juu ya kile kinachotokea katika kesi sawa ya watu. Hebu tuchukulie kuwa unazungumza na mtu rasmi au rafiki yako wa karibu. Na wakati anazungumza na wewe, unageuza kichwa chako bila kujali na kuanza kuzungumza na mtu mwingine. Je, mpatanishi wako hatachukizwa na uchafu wako huu? Je, hatakasirika? Hatakuomba uongee?

Ἀλίμονο! Βρίσκεσαι στὴ θεία λειτουργία, κι ἐνῶ τὸ βασιλικὸ τραπέζι εἶναι ἐτοιμασμένο, ἐνῶ ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ θυσιάζεται γιὰ χάρη σου, ἐνῶ ὁ ἱερέας ἀγωνίζεται γιὰ τὴ σωτηρία σου, ἐσὺ ἀδιαφορεῖς. Τὴν ὥρα ποῦ τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφεῖμ σκεπάζουν τὰ πρόσωπά τους ἀπὸ δέος καὶ ὅλες οἱ οὐράνιες δυνάμεις μαζὶ μὲ τὸν ἱερέα παρακαλοῦν τὸ Θεὸ γιὰ σένα, τὴ στιγμή ποῦ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἡ φωτιὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ χύνεται ἀπὸ τὴν ἄχραντη πλευρά Του μέσα στὸ ἅγιο Ποτήριο, τὴ στιγμή αὐτὴ ἡ συνειδήσή σου, ἄραγε, δὲν σὲ ἐλέγχει γιὰ τὴν ἀπροσεξία σου;

Σκέψου, ἄνθρωπέ μου, μπροστὰ σὲ Ποιὸν στέκεσαι τὴν ὥρα τῆς φρικτῆς μυσταγωγίας καὶ μαζί μὲ ποιοὺς – μὲ τὰ Χερουβεὶμ, μὲ τὰ Σεραφεὶμ, μὲ ὅλες τὶς οὐράνιες δυνάμεις. Ἀναλογίσου μαζί μὲ ποιοὺς ψάλλεις καὶ προσεύχεσαι. Εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ συνέλθεις, ὅταν θυμηθεῖς ὅτι, ἐνῶ ἔχεις ὑλικὸ σῶμα, ἀξιώνεσαι νὰ ὑμνεῖς τὸν Κύριό της κτίσεως μαζί μὲ τοὺς ἀσώματους ἀγγέλους.

Ole! Uko kwenye Liturujia ya Kiungu, na wakati meza ya kifalme inatayarishwa, wakati Mwana-Kondoo wa Mungu anatolewa dhabihu kwa ajili yako, wakati kuhani anapigania wokovu wako, wewe hujali. Wakati ambapo Maserafi wenye mabawa sita walifunika nyuso zao kwa hofu na majeshi yote ya mbinguni pamoja na kuhani wanakusihi Mungu kwa ajili yako, wakati ambapo moto wa Roho Mtakatifu unashuka kutoka mbinguni na damu ya Kristo inamwagika kutoka kwake. upande mtakatifu katika kikombe kitakatifu, kwa wakati huu, si dhamiri yako inakuchunguza kwa uzembe wako? Fikiria, mtu wangu, mbele ya Ambaye unasimama wakati wa siri ya kutisha na ambaye - pamoja na Makerubi, pamoja na Seraphim, pamoja na nguvu zote za mbinguni. Fikiria unaimba na kuomba na nani. Inatosha kupata fahamu zako, unapokumbuka kwamba, wakati una mwili wa kimwili, unastahili kumsifu Mola wa viumbe pamoja na malaika wasio na mwili.

Μὴ συμμετέχεις, λοιπόν, στὴν ἱερὴ ἐκείνη ὕμνωδία μὲ ἀδιαφορία. Μὴν ἔχεις στὸ νοῦ σου βιοτικὲς σκέψεις. Διῶξε κάθε γήινο λογισμὸ καὶ ἀνέβα νοερὰ στὸν οὐρανό, κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. Πέταξε ἐκεῖ μαζί μὲ τὰ Σεραφεὶμ, φτερούγισε μαζί τους, ψάλε τὸν τρισάγιο ὕμνο στὴν Παναγία Τριάδα.

Kwa hiyo, usishiriki katika wimbo huo mtakatifu bila kujali. Usiwe na mawazo muhimu akilini mwako. Toa kila hesabu ya kidunia na kupaa kiakili mbinguni, karibu na kiti cha enzi cha Mungu. Kuruka huko pamoja na Maserafi, kuruka pamoja nao, kuimba wimbo wa tatu kwa Utatu Mtakatifu.

Ἡ Θεία Κοινωνία Ushirika Mtakatifu

Καὶ σὰν ἔρθει ἡ στιγμή τῆς Θείας Κοινωνίας καὶ πρόκειται νὰ πλησιάσεις τὴν ἁγία Τράπεζα, πίστευε ἀκλόνητα πὼς ἐκεῖ εἶναι παρὼν ὁ Χριστός, ὁ Βασιλεὺς τῶν ὅλων. Ὅταν δεῖς τὸν ἱερέα νὰ σοῦ προσφέρει τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου, μὴ νομίσεις ὅτι ὁ ἱερέας τὸ κάνει αὐτό, ἀλλὰ πίστευε ὅτι τὸ χέρι ποὺ ἀπλώνεται εἶναι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ποὺ λάμπρυνε μὲ τὴν παρουσία τοῦ τὴν τράπεζα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, Αὐτὸς καὶ τὴν διακοσμεῖ τὴν Τράπεζα τῆς Θείας Λειτουργίας. Παραβρίσκεται πραγματικὰ καὶ ἐξετάζει τοῦ καθενὸς τὴν προαίρεση καὶ παρατηρεῖ ποῖος πλησιάζει μὲ εὐλάβεια ταιριαστὴ στὸ ἅγιο Μυστήριον, ποῖος μὲ πονηρὴ συνείδηση, μὲ σκέψεις βρωμερὲς καὶ ἀκάθαρτες, μὲ πράξεις μολυσμένες. Ἀναλογίσου, λοιπόν, κι ἐσύ ποῖο ἐλάττωμά σου διόρθωσες, ποῖαν ἀρετὴ κατόρθωσες, ποῖαν ἁμαρτία ἐσβησες μὲ τὴν ἐξομολόγηση, σὲ τί ἔγινες καλύτερος. Ἄν ἡ συνείδησή σου σὲ πληροφορεῖ ὅτι φρόντισες ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἐπούλωση τῶν ψυχικῶν σου τραυμάτων, ἂν ἔκανες κάτι περισσότερο ἀπὸ τὴ νηστεία, κοινωνήσῃς μὲ φόβο Θεοῦ. Ἀλλιῶς, μεῖνε μακριὰ ἀπὸ τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Καὶ ὅταν καθαριστεῖς ἀπ' ὅλες τὶς ἁμαρτίες σου, τότε νὰ πλησιάσεις.

Na wakati wa Ushirika Mtakatifu unakuja na unakaribia Meza Takatifu, amini bila kuyumbayumba kwamba Kristo, Mfalme wa wote, yuko hapo. Unapomwona kuhani akikutolea mwili na damu ya Bwana, usifikiri kwamba kuhani anafanya hivi, bali aliamini kwamba mkono unaonyooshwa ni wa Kristo. Yeye ambaye aling'aa na uwepo wake kwenye meza ya Karamu ya Mwisho, pia sasa anapamba Jedwali la Liturujia ya Kimungu. Kwa kweli anahudhuria na kuchunguza upendeleo wa kila mmoja na kutazama ni nani anayekaribia kwa heshima inayolingana na Fumbo Takatifu, ambaye kwa dhamiri mbovu, kwa mawazo machafu na machafu, kwa matendo machafu. Kwa hivyo, fikiria ni kosa gani umesahihisha, ni wema gani umepata, ni dhambi gani umefuta kwa kuungama, ni nini umekuwa bora zaidi. Ikiwa dhamiri yako inakujulisha kwamba ulichukua utunzaji wa kutosha wa uponyaji wa majeraha yako ya akili, ikiwa ulifanya kitu zaidi ya kufunga, wasiliana na hofu ya Mungu. Vinginevyo, kaa mbali na Mafumbo Matakatifu. Na unapotakaswa na dhambi zako zote, basi karibia.

Νὰ προσέρχεστε, λοιπόν, στὴ Θεία Κοινωνία μὲ φόβο καὶ τρόμο, μὲ συνείδηση καθαρὴ, μὲ νηστεία καὶ προσευχή. Χωρὶς νὰ θορυβεῖτε, χωρὶς νὰ ποδοπατᾶτε καὶ νὰ σπρώχνετε

τούς διπλανούς σας. Γιατί αυτό αποτελεί τή μεγαλύτερη τρέλα καί τή χειρότερη περιφρόνηση τῶν θείων Μυστηρίων. Kwa hiyo, njoni kwenye Ushirika Mtakatifu kwa hofu na woga, na dhamiri safi, pamoja na kufunga na kusali. Bila kufanya kelele, bila kukanyaga na kusukuma watu karibu na wewe. Kwa sababu huu ni wazimu kuu na dharau mbaya zaidi ya Siri za kimungu.

Πές μου, ἄνθρωπε, γιατί κάνεις θόρυβο; Γιατί βιάζεσαι; Σέ πιέζει τάχα ἡ ἀνάγκη νά κάνεις τίς δουλειές σου; Καί σοῦ περνάει ἄραγε, τήν ὥρα ποῦ πᾶς νά κοινωνήσεις, ἡ σκέψη ὅτι ἔχεις δουλειές; Ἐχεις μήπως τήν αἴσθηση ὅτι εἶσαι πάνω στή γῆ; Νομίζεις ὅτι βρίσκεσαι μαζί μέ ἀνθρώπους καί ὄχι μέ τούς χορούς τῶν ἀγγέλων; Μά κάτι τέτοιο εἶναι δείγμα πέτρινης καρδιάς...

Niambie jamani mbona unapiga kelele? Nini na kukimbilia; Je, unahisi kushinikizwa na uhitaji wa kufanya kazi zako za nyumbani? Na je, inaingia akilini mwako, unapoenda kwenye ushirika, kwamba una kazi ya kufanya? Je! unajisikia kuwa uko chini? Je, unadhani uko pamoja na wanaume na si kwa ngoma za malaika? Lakini kitu kama hicho ni mfano wa moyo wa jiwe ...

Κάθε πότε νά κοινωνοῦμε; Tunapaswa kuwasiliana mara ngapi?

Ὑπάρχει κι ἓνα ἄλλο θέμα: Πολλοί κοινωνοῦν μία φορά τὸ χρόνο, ἄλλοι δυὸ φορές, ἄλλοι περισσότερες. Ποιούς ἀπ' αὐτούς θά ἐπιδοκιμάσουμε; Ὅσους μιὰ φορά, ὅσους πολλές ἢ ὅσους λίγες φορές μεταλαβαίνουν; Οὔτε τούς μία οὔτε τίς πολλές οὔτε τούς λίγες, μά ἐκείνους ποὺ πλησιάζουν στὸ ἅγιο Ποτήριο μέ καρδιά ἀγνή, μέ βίο ἀνεπίληπτο. Αὐτοὶ ἄς κοινωνοῦν πάντα. Οἱ ἄλλοι, οἱ ἀμετανόητοι ἁμαρτωλοὶ, ἄς μένουν μακριὰ ἀπὸ τὰ ἄχραντα Μυστήρια, γιατί ἄλλιῶς κρῖμα καί καταδίκη, ἐτοιμάζουν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος λέει: «Ὅποιος τρώει τὸν ἄρτο καὶ πίνει τὸ ποτήριο τοῦ Κυρίου μέ τρόπο ἀνάξιο, γίνεται ἔνοχος ἁμαρτήματος ἀπέναντι στὸ σῶμα καὶ στὸ αἷμα τοῦ Κυρίου, προκαλώντας τὴν καταδίκη του» (Α΄ Κορ. 11:27, 29). Θά τιμωρηθεῖ, δηλαδή, τόσο αὐστηρά, ὅσο καὶ οἱ σταυρωτὲς τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ κι ἐκεῖνοι ἔγιναν ἔνοχοι ἁμαρτήματος ἀπέναντι στὸ σῶμα Του.

Kuna suala jingine: Wengi hupokea ushirika mara moja kwa mwaka, wengine mara mbili, wengine zaidi. Tutajaribu nani kati yao? Mara moja, mara nyingi au chache wanapohudhuria? Sio mmoja, sio wengi, sio wachache, lakini wale wanaokaribia Kikombe kitakatifu kwa moyo safi, na maisha yasiyofaa. Washiriki kila wakati. Waache wengine, wakosefu wasiotubu, wakae mbali na Mafumbo yasiyo takatifu, kwa sababu vinginevyo wanajitayarisha wenyewe aibu na hukumu. Mtume mtakatifu asema: "Yeyote au laye mkate huo na kukinywea kikombe cha Bwana isivyostahili, ana hatia ya dhambi juu ya mwili na damu ya Bwana, na kusababisha hukumu yake" (1Kor. 11:27, 29). Kwa maneno mengine, ataadhibiwa vikali kama wale waliosulubishwa wa Kristo, kwa kuwa wao pia walipata hatia ya dhambi dhidi ya mwili Wake.

Πολλοὶ ἀπὸ τούς πιστοὺς ἔχουν φτάσει σὲ τέτοιο σημεῖο περιφρονήσεως τῶν ἁγίων Μυστηρίων, ὥστε, ἐνῶ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀμέτρητες κακίες καὶ δὲν διορθώνουν καθόλου τὸν ἑαυτὸ τους, κοινωνοῦν στὶς γιορτὲς ἀπροετοιμαστοί. Μὴ γνωρίζοντας ὅτι προϋπόθεση τῆς θείας Κοινωνίας δὲν εἶναι ἡ γιορτή, ἀλλά, καθὼς εἶπαμε, ἡ καθαρὴ συνείδηση. Καὶ ὅπως αὐτὸς ποὺ δὲν αἰσθάνεται κανένα κακὸ στὴ συνείδησή του, πρέπει καθημερινὰ νά προσέρχεται στὴ θεία Κοινωνία, ἔτσι κι αὐτὸς ποὺ εἶναι φορτωμένος ἁμαρτήματα καὶ δὲν μετανοεῖ, πρέπει νά μὴν κοινωνεῖ οὔτε στὴ γιορτή. Γι' αὐτὸ καὶ πάλι σᾶς παρακαλῶ ὅλους νά μὴν πλησιάζετε στὰ θεία Μυστήρια ἔτσι ἀπροετοιμαστοί κι ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτεῖ ἡ γιορτή, ἀλλά, ἂν κάποτε ἀποφασίσετε νά λάβετε μέρος στὴ θεία Λειτουργία καὶ νά κοινωνήσετε, νά καθαρίζετε καλὰ τὸν ἑαυτὸ σας, ἀπὸ πολλές μέρες πρὶν, μέ τὴ μετάνοια, τὴν προσευχή, τὴν ἐλεημοσύνη, τὴ φροντίδα γιὰ τὰ πνευματικὰ πράγματα.

Wengi wa waamini wamefikia hatua ya kudharau Mafumbo matakatifu kiasi kwamba, wakiwa wamejaa maovu yasiyohesabika na hawajisahihishi hata kidogo, wanashiriki karamu hizo bila kujiandaa. Bila kujua kwamba hali ya Ushirika Mtakatifu sio sherehe, lakini, kama tulivyosema, dhamiri safi. Na kama vile mtu ambaye hajisikii ubaya wowote katika dhamiri yake, lazima ahudhurie Ushirika Mtakatifu kila siku, vivyo hivyo yeye ambaye amelemewa na dhambi na asiyetubu, asishiriki hata kwenye

sikukuu. Kwa hiyo, kwa mara nyingine tena, nawasihi nyote msiyakaribie Mafumbo Matakatifu bila kuwa tayari kwa sababu sherehe hiyo inahitaji, lakini ikiwa utaamua kushiriki katika Liturujia ya Kimungu na kupokea ushirika, kujisafisha vizuri, tangu siku nyingi zilizopita. kwa toba, sala, sadaka, kujali mambo ya rohani.

Παραμονή ὡς τὴν ἀπόλυση Kaa kama kufukuzwa kazi

Ἦρθες, λοιπόν, στὴν ἐκκλησία καὶ ἀξιώθηκες νὰ συναντήσεις τὸ Χριστό; Μὴ φύγεις, ἂν δὲν τελειώσει ἡ ἀκολουθία. Ἄν φύγεις πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση, εἶσαι ἔνοχος ὅσο κι ἓνας δραπετής. Πηγαίνεις στὸ θέατρο καί, ἂν δὲν τελειώσει ἡ παράσταση, δὲν φεύγεις. Μπαίνεις στὴν ἐκκλησία, στὸν οἶκο τοῦ Κυρίου, καὶ γυρίζεις τὴν πλάτη στὰ ἄχραντα Μυστήρια; Φοβήσου τουλάχιστον ἐκεῖνον ποὺ εἶπε: «Ὅποιος καταφρονεῖ τὸ Θεό, θὰ καταφρονηθεῖ ἀπ' Αὐτόν» (Πρβλ. Παροιμ. 13:13).

Kwa hivyo, je, ulikuja kanisani na ukastahili kukutana na Kristo? Usiondoke ikiwa mlolongo haujaisha. Ukiondoka kabla ya kufukuzwa, una hatia kama mkimbizi. Unaenda kwenye ukumbi wa michezo na, ikiwa onyesho halitaisha, hutaondoka. Je, unaingia kanisani, nyumba ya Bwana, na kuyapa kisogo Mafumbo matakatifu? Ogora angalau yule aliyesema: "Anayemdharau Mungu atadharauliwa naye" (Taz. Mithali 13:13).

Τί κάνεις, ἄνθρωπε; Ἐνῶ ὁ Χριστὸς εἶναι παρών, οἱ ἄγγελοι Του παραστέκονται, οἱ ἀδελφοί σου κοινωνοῦν ἀκόμα, ἐσὺ τοὺς ἐγκαταλείπεις καὶ φεύγεις; Ὁ Χριστὸς σου προσφέρει τὴν ἁγία σάρκα Του, κι ἐσὺ δὲν περιμένεις λίγο, γιὰ νὰ Τὸν εὐχαριστήσεις ἔστω μὲ τὰ λόγια; Ὅταν παρακάθεςαι σὲ δεῖπνο, δὲν τολμᾷς νὰ φύγεις, ἔστω κι ἂν ἔχεις χορτάσει, τὴ στιγμή ποὺ οἱ φίλοι σου κάθονται ἀκόμα στὸ τραπέζι. Καὶ τώρα ποὺ τελοῦνται τὰ φρικτὰ Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ, τ' ἀφήνεις ὅλα στὴ μέση καὶ φεύγεις; Unaanya nini jamani? Kristo akiwapo, malaika zake wanahudhuria, ndugu zako bado wanapokea komunyo, je, unawaacha na kwenda zao? Kristo anakupa mwili wake mtakatifu, na hungojei kidogo, kumshukuru hata kwa maneno? Ukikaa kwenye chakula cha usiku huthubutu kuondoka, hata ukiwa umeshiba, wakati marafiki zako bado wamekaa mezani. Na sasa kwamba Mafumbo ya kutisha ya Kristo yanaadhimishwa, je, unaacha kila kitu katikati na kuondoka?

Θέλετε νὰ σᾶς πῶ τίνος τὸ ἔργο κάνουν ὅσοι φεύγουν πρὶν τελειώσει ἡ θεία Λειτουργία καὶ δὲν συμμετέχουν ἔτσι στὶς τελευταῖες εὐχαριστήριες εὐχές; Ἴσως εἶναι βαρὺ αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ πῶ, μὰ πρέπει νὰ τὸ πῶ. Ὅταν ὁ Ἰούδας πῆρε μέρος στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ὅλοι ἦταν καθισμένοι στὸ τραπέζι, αὐτὸς σηκώθηκε πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους κι ἔφυγε. Ἐκεῖνον, λοιπόν, τὸν Ἰούδα μιμοῦνται... Ἄν δὲν ἔφευγε τότε ἐκεῖνος, δὲν θὰ γινόταν προδότης, δὲν θὰ χανόταν. Ἄν δὲν ξεχώριζε τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸ ποίμνιο, δὲν θὰ τὸν ἔβρισκε μόνο του ὁ λύκος, γιὰ νὰ τὸν φάει. Je! unataka nikuambie ni kazi ya nani inafanywa na wale wanaoondoka kabla ya mwisho wa Liturujia ya kimungu na hawashiriki katika matakwa ya mwisho ya shukrani? Labda ninachotaka kusema ni nzito, lakini sina budi kusema. Wakati Yuda aliposhiriki katika Karamu ya Mwisho ya Kristo, wakati kila mtu alikuwa ameketi mezani, alisimama mbele ya wengine na kuondoka. Kwa hiyo, wanamwiga Yuda... Lau asingekimbia basi asingekuwa msaliti, asingeangamia. Ikiwa hangejitenga na kundi, mbwa mwitu hangempata peke yake ili amle.

Μετὰ τὸν ἐκκλησιασμὸ Baada ya kanisa

Ἐμεῖς ἅς ἀναχωροῦμε ἀπὸ τὴ θεία Λειτουργία σὰν λιοντάρια ποὺ βγάζουν φωτιά, ἔχοντας γίνει φοβεροὶ ἀκόμα καὶ στὸ διάβολο. Γιατὶ τὸ ἅγιο αἷμα τοῦ Κυρίου ποὺ κοινωνοῦμε, ποτίζει τὴν ψυχὴ μας καὶ τῆς δίνει μεγάλη δύναμη. Ὅταν τὸ μεταλαβαίνουμε ἄξια, διώχνει τοὺς δαίμονες μακριὰ καὶ φέρνει κοντὰ μας τοὺς ἀγγέλους καὶ τὸν Κύριο τῶν ἀγγέλων. Αὐτὸ τὸ αἷμα εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν μας, μ' αὐτὸ λούζεται ἡ ψυχὴ, μ' αὐτὸ στολίζεται. Αὐτὸ τὸ αἷμα κάνει τὸ νοῦ μας λαμπρότερο ἀπὸ τὴ φωτιά, αὐτὸ κάνει τὴν ψυχὴ μας λαμπρότερη ἀπὸ τὸ χρυσάφι.

Wacha tuondoke kwenye Liturujia ya Kiungu kama simba wanaopumua moto, tukiwa wa kutisha hata kwa shetani. Kwa sababu damu takatifu ya Bwana tunayoshiriki, hunywesha roho zetu na kuzipa nguvu nyingi. Tunapoipokea ipasavyo, inafukuza pepo

na kuwaleta malaika na Mola wa Malaika karibu nasi. Damu hii ni wokovu wa roho zetu, nayo roho inaoshwa, nayo inapambwa. Damu hii huifanya akili yetu kung'aa kuliko moto, inaifanya nafsi yetu kuwa angavu kuliko dhahabu.

Προσελκύστε, λοιπόν, τοὺς ἀδελφούς μας στὴν ἐκκλησία, προτρέψτε τοὺς πλανημένους, συμβουλέψτε τους ὄχι μόνο μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα. Κι ἂν ἀκόμα τίποτα δὲν πείς, ἀλλὰ βγεῖς ἀπὸ τὴν ἱερὴ σύναξη, δείχνοντας στοὺς ἀπόντες – καὶ μὲ τὴν ἐμφάνιση καὶ μὲ τὸ βλέμμα καὶ μὲ τὴ φωνὴ καὶ μὲ τὸ βᾶδισμα καὶ μ' ὅλη σου τὴ σεμνότητα – τί κέρδος ποὺ ἀποκόμισες ἀπὸ τὸ ναό, αὐτὸ εἶναι ἄρκετὸ γιὰ παραίνεση καὶ συμβουλή. Γιατὶ ἔτσι πρέπει νὰ βγαίνουμε ἀπὸ τὸ ναό, σὰν ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἄδута, σὰν νὰ κατεβαίνουμε ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς οὐρανοὺς. Δίδαξε ὅσους δὲν ἐκκλησιάζονται ὅτι ἔψαλές μαζί μὲ τὰ Σεραφεῖμ, ὅτι ἀνήκεις στὴν οὐράνια πολιτεία, ὅτι συναντήθηκες μὲ τὸ Χριστὸ καὶ μίλησες μαζί Του. Ἄν ἔτσι ζοῦμε τὴ θεία λειτουργία, δὲν θὰ χρειαστεῖ νὰ ποῦμε τίποτα στοὺς ἀπόντες. Ἀλλὰ βλέποντας ἐκεῖνοι τὴ δική μας ὠφέλεια, θὰ νιώσουν τὴ δική τους ζημιὰ καὶ θὰ τρέξουν γρήγορα στὴν ἐκκλησία, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ ἴδια ἀγαθὰ, μὲ τὴ χάρη καὶ φιланθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν ὅποιο, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, αἰῶνια ἀνήκει ἡ δόξα.

Kwa hiyo, kuvutia ndugu zetu kwa kanisa, kuwahimiza waliopotea, kuwashauri si kwa maneno tu, bali pia kwa matendo. Na kama hamsemi neno lo lote, ila tokeni katika kusanyiko takatifu, mkiwaonyesha hao hawapo, kwa sura yako, na kwa macho yako, na kwa sauti yako, na kwa mwendo wako, na kwa unyenyekevu wako wote, ni faida gani uliyopata. hekalu, hii inatosha kwa ushauri na ushauri. Kwa sababu hivi ndivyo itupasavyo kutoka katika hekalu, kana kwamba kutoka katika makao matakatifu, kana kwamba tunashuka kutoka mbinguni zenyewe. Wafundishe wale ambao hawaendi kanisani kwamba uliimba pamoja na Maserafi, kwamba wewe ni wa hali ya mbinguni, kwamba ulikutana na Kristo na kuzungumza naye. Ikiwa hivi ndivyo tunavyoishi Liturujia ya Kimungu, hakutakuwa na haja ya kusema chochote kwa wale waliopo. Lakini watakapoona faida yetu wenyewe, wataona hasara yao wenyewe na watakimbia kanisani kwa upesi, ili wafurahie mali zilezile, kwa neema na upendo wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye ndani yake, Baba na Roho Mtakatifu. , utukufu ni wa milele.